

Apolitické a anti-politické proudy v islámu

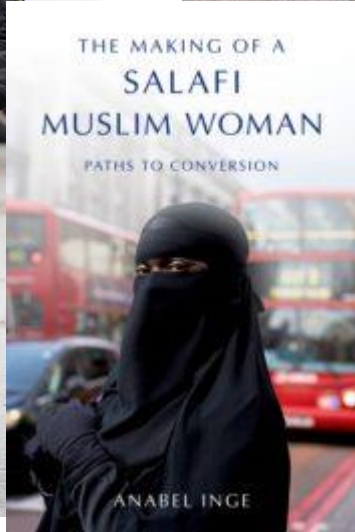
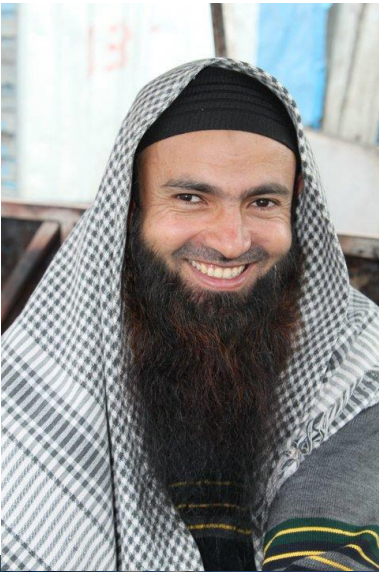

Marek Čejka

Odmítnutí politiky jako reakce na modernitu

- Apolitické proudy v abrahámských náboženstvích vnímají a nepopírají podstatu svých náboženství jako univerzálních systémů zahrnujících i politiku, státoprávní otázky ... avšak:
- vymezují se proti **dědictví osvícenství v podobě sekularismu, moderní masové politiky a moderních ideologií** tak jak přichází ze Západu – považují je za korumpující a ohrožující fenomény, před kterými je třeba se mít na pozoru

Salafisté

Tři typy salafismu (podle Q. Wiktorowicze):

- **Puristé/Kvietisté** - Většina salafistů nemá zájem o politiku. *Muhammad Al-Albání (1914–1999), Abd al-Azíz ibn Baz (1910–1999) Muhammad ibn al-Utajmín (1925–2001).*
- **Političtí** - Menší část se politicky angažuje (Egypt). *Safar al-Hawálí (1950), Salman al-Auda (1956)*
- Malá část jsou „**salafističtí džihádisté**“. *Usáma bin Ládín (1957-2011).*

Puristický/kvietistický salafismus

- nejrozšířenějším současným směrem salafismu, který má zároveň i nejhlubší kořeny.
- Jeho stoupence lze označit za náboženské fundamentalisty s izolacionistickými tendencemi, kteří jsou ale ve vztahu k okolí, včetně státu, mírumilovní.
- Úsilí o čistotu islámu pro ně představuje nejzásadnější hodnotu a vše ostatní je více či méně podružné.

Proti samotnému soudobému pojetí politiky a politických aktivit se vymezují z více důvodů:

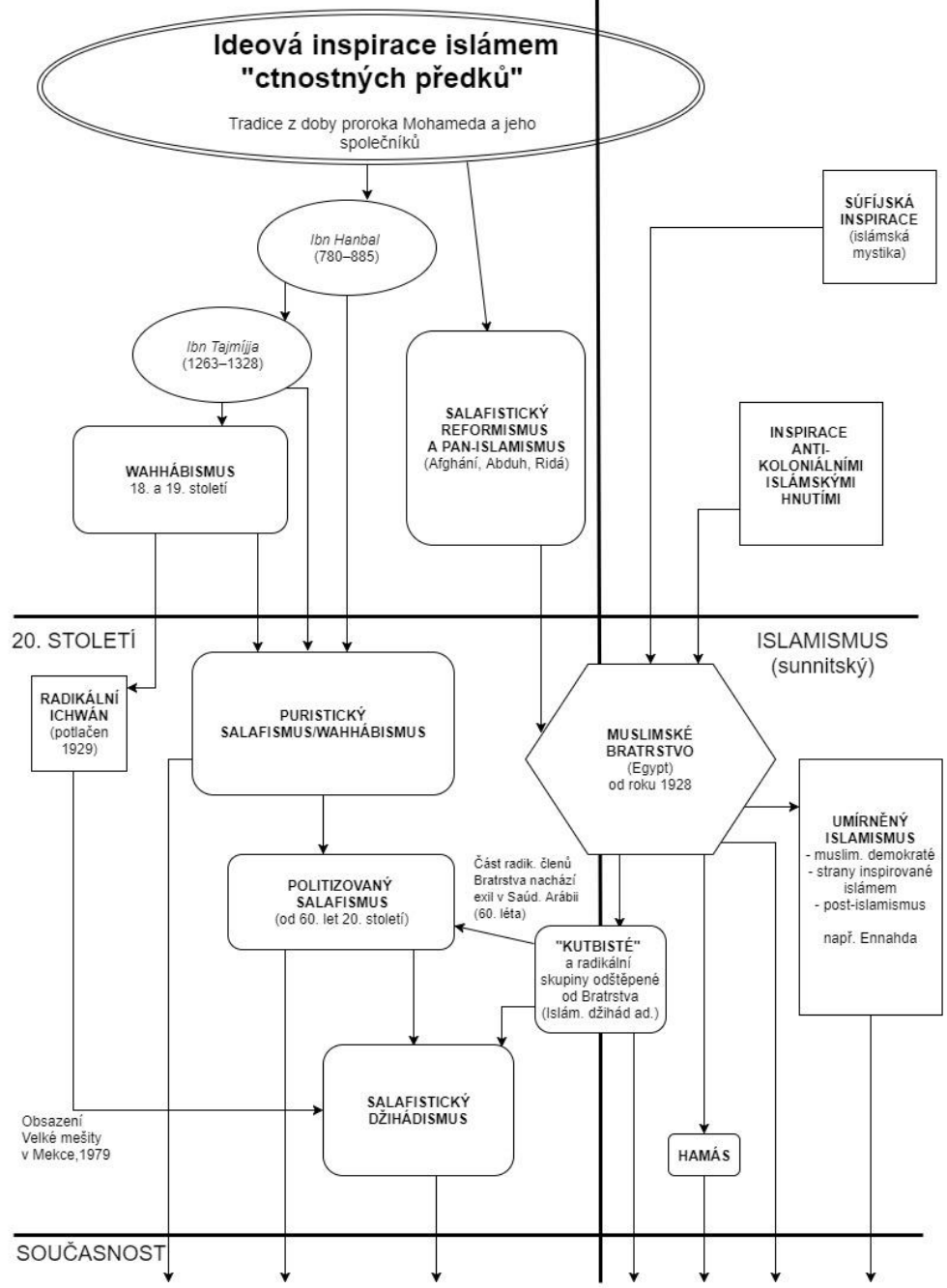
- **Zákonem nejvyšší právní síly je Korán** a demokracie a parlamenty se mohou s Koránem snadno dostat do rozporu. Uzurpují si totiž zákonodárné právo, které náleží jedině Bohu.
- Puristické salafisty **irituje i stranická politika**, protože ta rozděluje muslimy do frakcí, což je opět v rozporu s Koránem.
- **V době, kdy je zjevné, že náboženství není plně očištěno, vede jakákoliv politická činnost ke korupci a nespravedlnosti, neboť společnost nemohla pochopit principy opravdové víry. Spravedlivá politika tedy souvisí až s nastolením Božího zákona.**

- Politický aktivismus není dle puristů dobrý dokonce ani v časech útlaku, neboť může vládce motivovat k represím. Naopak pokojná a nepolitická propagace islámu (*da'wa*) je vhodným způsobem aktivismu.
- V souvislosti s islámem se používá v tomto ohledu i pojem **kvietismus**, který je často vysvětlován jako v podstatě apolitický či přímo anti-politický protiklad k islamismu. Anti-političtí nemusí být jen salafisté, ale i příslušníci dalších proudů islámu, například některých sufíjských řádů, atd.

- Západní vlivy a hodnoty puristé velmi razantně zavrhnou jako korumpující, a to stejné platí i pro různé západní myšlenkové koncepty (odmítají například i pojmy jako „fundamentalismus“, „extrémismus“, ale třeba i „mezináboženský dialog“).
- Nedistancují se však jen od západního vlivu, ale izolují se často i od liberálnějších muslimských směrů a mají tendence vytvářet **salafistická ghetta - nemají tedy zájem ani o dialog vnitronáboženský.**
- Byť s dalšími pojetími salafismu – politickým a džihádistickým – sdílejí snahu o očistu islámu, jejich strategii postavenou na politických aktivitách, či dokonce násilí, považují za nebezpečné inovace, které nemají precedens v činech proroka Mohameda ani jeho společníků.
- K politickým či džihádistickým salafistům však mohou někdy cítit určitou shovívavost, jako k těm, kteří byli motivováni dobrými cíli, avšak chtěli jich dosáhnout nesprávnou cestou

SALAFISMUS (nalevo od osy)

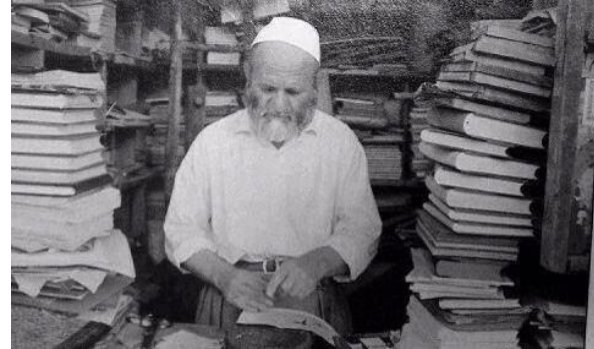
OSTATNÍ VLIVY (napravo od osy)

Osobnosti

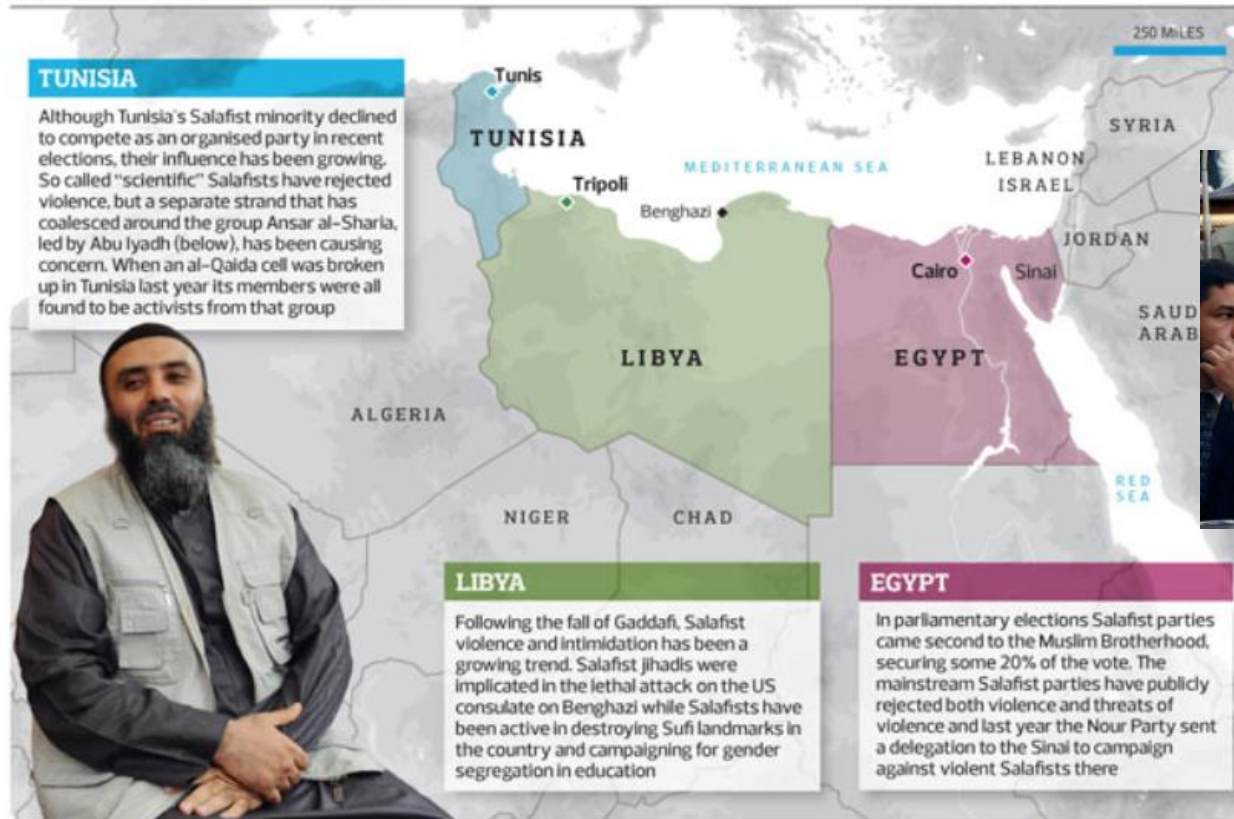
- **Muhammad Násiruddín al-Albání (1914–1999)**
- **Abd al-Azíz ibn Baz (1910–1999)**
- **Muhammad ibn al-Utajmín (1925–2001).**

Politizace salafismu během arabského jara

- Režimy využívají napětí mezi islamisty a salafisty

RISE OF THE SALAFISTS

PRESENCE OF SALAFISM IN THE MIDDLE EAST AND NORTH AFRICA

INTENSITY OF ALL SALAFISM TYPES

- High
- Medium
- Low

